

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення
результатів дисертаційної роботи Шеляженка Юрія Вадимовича на тему
«Правові основи особистої автономії приватних осіб та організацій:
теоретичний аспект», що подана на здобуття наукового ступеня доктора
філософії за спеціальністю 081 «Право»**

Дисертаційна робота Шеляженка Юрія Вадимовича на тему: «Правові основи особистої автономії приватних осіб та організацій: теоретичний аспект» була розглянута на фаховому семінарі, який був проведений під час засідання кафедри теорії та історії держави і права 31.08.2021 р. (протокол № 1).

1. Актуальність теми дослідження. Розвиток права та юриспруденції потребує надійної теоретичної основи, розширення знань про фундаментальні категорії, до яких відноситься особиста автономія. Застосування таких знань на практиці формує правову систему, здатну ефективно виконувати місію із балансування самостійності та загального порядку, захисту людської свободи та безпеки в умовах складних економічних, політичних і соціальних трансформацій в Україні та в усьому світі.

Домінуючим наративом сучасності є контроль людей над своїм життям. Інклюзивна політика та різноманіття форм прямого народовладдя, збільшення взаємної довіри та згуртованості людей ґрунтуються на персональній емансипації, залученості до прийняття рішень, відповідальності та компетентній самоорганізації. До категорії особистої автономії звертаються численні вітчизняні, закордонні та міжнародні нормативно-правові акти та судові рішення, доктрини юридичної науки та практики, етичні кодекси правничих професій. З особистою автономією пов'язуються очікування стосовно досконалої правотворчості, правосуддя та правозастосування, соціальної справедливості, повноцінної реалізації прав людини у вільному суспільстві загального добробуту, ненасильницьке припинення конфліктів і мир в усьому світі. При цьому категорія особистої автономії приватних осіб та

організацій заслуговує на подальше дослідження з урахуванням мінливості політико-правової онтології та праксеології.

Вивчення та застосування категорії особистої автономії приватних осіб та організацій необхідне для розвитку в Україні справедливої правової системи, сучасної юридичної освіти та науки, повноцінного і морально зрілого демократичного правопорядку, де не просто декларується конституційний обов'язок держави забезпечити права і свободи людини, але формується реальне правове поле свободи, добре захищене від проявів несвободи та злочинності.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційне дослідження відноситься до фундаментальних досліджень з актуальних проблем суспільних та гуманітарних наук, що включені до "Переліку пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 2021 року", затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 7 вересня 2011 р. № 942 із змінами, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів України № 970 від 24.10.2012 р., № 741 від 23.09.2015 р., № 556 від 23.08.2016 р., № 380 від 21.04.2021 р.

Напрямок дисертаційного дослідження затверджено на засіданні Кафедри теорії та історії держави і права Юридичного факультету Університету економіки та права «КРОК» (протокол № 8 від 01.09.2016 р.).

3. Формулювання наукової задачі, нове вирішення якої одержано в дисертації. Метою дисертаційного дослідження є ґрунтовне вивчення і розвиток теоретико-правової і доктринальної концепції особистої автономії приватних осіб та організацій, а також розробка способів застосування правових знань про особисту автономію приватних осіб та організацій у юридичній практиці, науці та освіті. Основними задачами дисертаційного дослідження є:

– визначити поняття та ознаки особистої автономії приватних осіб та організацій;

- охарактеризувати стан досліджень особистої автономії приватних осіб та організацій в юридичній науці;
- описати історію становлення особистої автономії приватних осіб та організацій;
- розробити теоретико-правові моделі особистої автономії приватних осіб та організацій;
- проаналізувати форми особистої автономії приватних осіб та організацій у нормотворчості та інтерпретації правових норм;
- виявити рамки особистої автономії приватних осіб та організацій у правовій системі України;
- проаналізувати доктрину Конституційного Суду України у аспекті особистої автономії приватних осіб та організацій;
- виявити рамки особистої автономії приватних осіб та організацій у зарубіжних правових системах та міжнародному праві;
- проаналізувати доктрину Європейського Суду з прав людини у аспекті особистої автономії приватних осіб та організацій;
- виявити проблеми гарантування особистої автономії приватних осіб та організацій у правовій системі України та рекомендувати шляхи вирішення цих проблем;
- розробити перспективне бачення розвитку особистої автономії приватних осіб, організацій і штучного інтелекту в традиційних та альтернативних правових порядках;
- запропонувати способи застосування теоретичних знань про особисту автономію приватних осіб та організацій у юридичній практиці, науці та освіті.

Об'єкт дослідження – суспільні відносини та правові процеси, у яких проявляється особиста автономія. Предмет дослідження – особиста автономія приватних осіб та організацій.

4. Наукова новизна одержаних результатів. Дисертаційне дослідження є першою у вітчизняній юриспруденції всебічною теоретико-правовою

розробкою тематики особистої автономії приватних осіб та організацій. У результаті дослідження

уперше:

– запропоноване визначення та перелік ознак особистої автономії приватних осіб та організацій, що наближають понятійно-категоріальний апарат загальної теорії права до сучасних реалій глобалізації і приватизації права в інформаційну епоху та плюралізму правових порядків;

– обґрунтовано необхідність визнання автономії правових процесів та їх елементів як методичної передумови об'єктивних наукових досліджень з правознавства, та запропоновано класифікацію моделей права за ступенем визнання особистої автономії;

– розроблено автономно-процесуальну модель права, яка відрізняється від відомих політико-правових моделей владної вказівки, суспільного договору та справедливого процесу інноваційною концепцією сили права як єдності норми із дійсністю у формах автономії волі та автономії матерії і дозволяє виявляти взаємозв'язок приватних правових порядків із публічними правовими системами, долати відчуження між особою та законом і між законами природи та законами людського життя, а також ефективно поєднувати м'яку і жорстку силу при встановленні правового порядку із мінімізацією останньої на основі субсидіарності правозастосування до правореалізації та інформованої автономії;

– розроблено модель еволюції особистої автономії на трьох діалектичних етапах нормативного розвитку особи, а саме, свободи та відповідальності, традицій та альтернатив, законів та реформ, вказано на реальність норм як передумову еволюційної динаміки та припинення розвитку у разі конфлікту норми із реальністю, який має бути справедливо вирішений для продовження еволюції;

– розроблено математичні моделі особистої автономії, які визначають права та обов'язки як функціональний зв'язок між кількісними виразами причинного існування (свободи) та наслідкового існування (відповідальності) і

визначають автономію як баланс прав і обов'язків, зв'язок між одиницею та єдністю, а також комп'ютерні моделі особистої автономії, у яких програми генерують правові судження;

– обґрунтовано необхідність внесення змін до законодавства України з метою розвитку особистої автономії приватних осіб та організацій, зокрема, виключення слів "людини і" у ч. 1 ст. 92 Конституції України, включення особистої автономії приватних осіб та організацій до загальних засад цивільного законодавства, передбачених ст. 3 Цивільного кодексу України, доповнення процесуального законодавства України в усіх сферах судочинства нормами про віднесення особистої автономії приватних осіб та організацій до основних засад судочинства, звільнення заявників та позивачів від судового збору при оскарженні порушень їх особистої автономії суб'єктами публічного права, наділення суду повноваженнями із визнання та захисту особистої автономії приватних осіб та організацій;

– виявлено доктрину визнання особистої автономії приватних осіб та організацій у практиці Конституційного Суду України, надано критичний аналіз та пропозиції щодо розвитку цієї конституційної доктрини;

удосконалено:

– науково-правову концепцію особистої автономії з урахуванням притаманності автономії фізичним та юридичним особам, правової особовості (правосуб'єктності) людини, інших істот, штучного інтелекту, організацій як цілеспрямованих об'єднань осіб і майна;

– наукову інтерпретацію доктрини верховенства права із виявленням функцій особистої автономії приватних осіб та організацій як джерела правового порядку, сформульоване автономне значення верховенства права, яке полягає в тому, що усі суб'єкти права визнають право кожного відстоювати власні інтереси та користуватися доступними благами, уникають конфронтації та конфліктів інтересів, в усіх правових відносинах дотримуються визнаних та визначених ними норм (законів), як правило, попередньо проголошених, на основі яких здійснюється розсуд про справедливість, виявляються факти

порушення права і встановлюється відповідальність для відновлення справедливості;

– історичну періодизацію нормативного розвитку суспільства із обґрунтуванням її прив'язки до еволюції особистої автономії приватних осіб та організацій у взаємно доповнюваних по мірі історичного розвитку сферах моралі як віри в добро і зло, етики як філософії застосування норм та права як наукового знання про силу законів;

– міжнародно-правову концепцію права на мир на основі автономно-процесуального динамізму миру в сфері приватних правових порядків, в тому числі, створених у процесах медитації, перемовин, медіації, АВС і т.п.;

– науково-правову концепцію академічної свободи з урахуванням особистої автономії приватних осіб та організацій у сфері освіти та науки;

дістали подальшого розвитку:

– порівняльно-правові дослідження форм особистої автономії приватних осіб та організацій у різних правових системах з обґрунтуванням однакової притаманності цінностей індивідуальної свободи в тій чи іншій формі будь-якій людській спільноті;

– наукові методи емпіричних досліджень особистої автономії приватних осіб та організацій шляхом використання математичного, економічного та контентного аналізу, що розширює сферу їх застосування для опису та розвитку правових порядків;

– наукові інтерпретації змісту та обсягу особистої автономії приватних осіб та організацій в окремих галузях права;

– дослідження доктрини визнання особистої автономії приватних осіб та організацій у практиці Європейського Суду з прав людини, зокрема, виявлено три категорії рішень ЄСПЛ щодо автономії правосуб'єктності, правового статусу та правозастосування, критично проаналізоване обмежене застосування ЄСПЛ принципу особистої автономії;

– стратегічні пропозиції правників щодо приведення правової системи України у відповідність до міжнародно-правових стандартів прав людини, які

передбачають високий рівень особистої автономії приватних осіб та організацій;

– юридичні техніки створення правового порядку в правотворенні, правозастосуванні, юридичній практиці та правозахисті шляхом розгортання особистої автономії приватних осіб та організацій;

– методи викладання дисциплін юридичного циклу, правового інформування та просвітництва шляхом навчання основам особистої автономії приватних осіб та організацій, спрямованого на розвиток сучасної ліберальної демократичної правової культури.

5. Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються. Усі результати науково обґрунтовані та достовірні, отримані в результаті застосування і розвитку загальнонаукових, спеціально-юридичних та міждисциплінарних принципів і методів наукових досліджень та прийомів наукового пізнання. Дотримано принципи наступності наукових теорій, єдності теорії та практики, об'єктивності. Застосовано такі загальнотеоретичні методи, як аналіз, синтез, узагальнення, логіко-семантичний метод, діалектичний метод, системний метод, гіпотетичний метод, метод рефлексії, а також метод альтернатив. Емпіричними методами дослідження є методи спостереження, опису, порівняння, математичної статистики, математичного та комп'ютерного моделювання. Спеціально-юридичні методи, застосовані у дослідженні: формально-юридичний метод, теоретико-юридичний метод, історико-правовий метод, порівняльно-правовий метод, метод тлумачення правових норм, метод правового експерименту, метод соціально-правового спостереження та прогнозування, державно-правове моделювання. До міждисциплінарних методів, застосованих у дослідженні, відносяться правові, історичні, гуманітарні, соціально-політичні, математичні, статистичні, кібернетичні.

6. Теоретичне та практичне значення результатів дисертації. У дисертаційній роботі ґрунтовно вивчено, розвинуто і узагальнено теоретико-правову і доктринальну концепцію особистої автономії приватних осіб та

організацій, розроблені нові способи застосування правових знань про особисту автономію приватних осіб та організацій у юридичній практиці, науці та освіті.

Результати роботи мають важливе значення для розвитку юриспруденції, їх впровадження сприятиме розвитку правових відносин і процесів, правових порядків, правових систем, а також юридичних знань та правосвідомості.

Результати дисертації можуть бути застосовані у науково-дослідній роботі, правотворчості, правореалізації та юридичній практиці, правозастосовній діяльності, правозахисній діяльності, навчальному процесі, інформаційно-правовій і просвітницькій діяльності.

7. Використання результатів роботи. Результати дисертаційного дослідження впроваджено: у правотворчості, а саме, дисертантом розроблено проект Закону України «Про внесення змін до Конституції України (щодо особистої автономії, справедливості та верховенства права)», Додаток №3 до дисертації, який було розглянуто суб'єктами законодавчого процесу, що підтверджується листами Адміністрації Президента України від 04.09.2017 р., Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності Верховної Ради України від 19.07.2017 р., Комітету з питань правової політики та правосуддя Верховної Ради України від 21.07.2017 р.; при визначенні ключових соціальних та громадянських компетентностей, зокрема із дотримання прав людини, у процесі формування Концепції нової української школи (лист Департаменту загальної середньої та дошкільної освіти Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 р.); при здійсненні правового експерименту із захисту прав робітників на доступ до Єдиного державного реєстру судових рішень (лист громадської організації «Автономна Адвокатура» від 22.05.2017 р., лист Державної судової адміністрації України від 19.06.2017 р.); у роботі Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (лист Представника Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини від 11.08.2017 р.); у правозахисній діяльності міжнародної громадської організації «Європейське бюро відмови з мотивів сумління» (European Bureau for Conscientious Objection, м. Брюссель, Бельгія; довідка від 14.05.2021 р.).

8. Особиста участь автора в одержанні наукових і практичних результатів, що викладені в дисертаційній роботі.

Дисертаційна робота виконана на кафедрі теорії та історії держави і права Вищого навчального закладу «Університет економіки та права «КРОК». Науковий керівник доктор юридичних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри конституційного, адміністративного та міжнародного права Київського інституту інтелектуальної власності та права Національного університету «Одеська юридична академія» Француз-Яковець Тетяна Анатоліївна.

Розглянувши звіт подібності щодо перевірки на плагіат, рецензенти дійшли висновку, що дисертаційна робота Шеляженка Юрія Вадимовича є результатом самостійних досліджень здобувача і не містить елементів плагіату та запозичень. Використані ідеї, результати і тексти інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Дисертація характеризується єдністю змісту та відповідає вимогам щодо її оформлення.

9. Перелік публікацій за темою дисертації та особистий внесок автора.

За темою дисертаційної роботи з викладенням її основних результатів опубліковано 51 наукову працю, з них 12 опубліковані у наукових фахових виданнях України, 5 у наукових виданнях іноземних держав, які входять до ОЕСР як члени або учасники робочих органів (в т.ч. **одна проіндексована в Scopus**), 34 публікації – у збірках матеріалів науково-практичних конференцій. Наукові публікації дисертанта 2 рази цитуються у публікаціях, проіндексованих у Scopus, та 4 рази цитуються у публікаціях, проіндексованих у Web of Science.

Статті у наукових фахових виданнях України, що входять до наукометричних баз:

1. Шеляженко Ю. В. Розвиток особистої автономії в історії права. *Правничий вісник Університету КРОК*. Київ, 2016. № 25. С. 101-112. (Index Copernicus International, Google Scholar, Наукова періодика України; 1,08 друк. арк.)

2. Шеляженко Ю. В., Француз-Яковець Т. А. Теоретико-правове значення особистої автономії суб'єкта права. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2016. № 3 (12). С. 31-35. (Index Copernicus International, Google Scholar, Наукова періодика України; 0,57 друк. арк.)

3. Шеляженко Ю. В. Особиста автономія у практиці Європейського Суду з прав людини. *Правничий вісник Університету КРОК*. 2017. № 26. С. 118-126. (Index Copernicus International, Google Scholar, Наукова періодика України; 0,81 друк. арк.)

4. Шеляженко Ю. В. Автономне значення верховенства права. *Альманах права*. Київ, 2017. № 8. С. 292-295. (Index Copernicus International, Google Scholar; 0,48 друк. арк.)

5. Sheliashenko Y. Legal system of Autonomous Advocacy as example of the self-legislation in voluntary association. *Legal Annals of KROK University*. Kyiv, 2017. № 24. Pp. 150-155. (Index Copernicus International, Google Scholar, Наукова періодика України; 0,53 друк. арк.)

6. Шеляженко Ю. В. Монополістична наукометрія з точки зору академічної свободи та безпеки. *Інформація і право*. 2017. № 2 (21). С. 144-153. (Index Copernicus International, Google Scholar; 0,78 друк. арк.)

7. Шеляженко Ю. В., Француз-Яковець Т. А. Роль Реформації в утвердженні міжнародно-правового ідеалу особистої автономії. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*. 2017. № 130. Т. 2. С. 111-121. (Index Copernicus International; 0,94 друк. арк.)

8. Шеляженко Ю. В., Тарасова І. В. Правові гарантії особистої автономії у кримінальному процесі. *Вісник кримінального судочинства*. 2017. № 4. С. 94-101. (Index Copernicus International, Polska Bibliografia Naukowa, Directory of Research Journals Indexing, Academic Resource Index, Citefactor Indexing, Scientific Indexing Services; 0,73 друк. арк.)

9. Шеляженко Ю.В. Особиста автономія у праві інформаційних технологій. *Право України*. 2018. № 3. С. 183-200. (HeinOnline, EBSCO Publishing, Index Copernicus International, CrossRef, Ulrichsweb; 1,24 друк. арк.)

10. Шеляженко Ю.В. Перспективні напрями аналітично-правових досліджень. *Альманах права*. 2018. № 9. С. 316-319. (Index Copernicus International, Google Scholar; 0,42 друк. арк.)

11. Шеляженко Ю. Міжнародно-правові стандарти особистої автономії у академічній культурі та науковому співробітництві. *Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти*. 2020. № 5. С. 105-116. (BASE, Crossref, Google Scholar, DOAJ, EuroPub, Lens, Index Copernicus, Journal Factor, ResearchBib, WORLDCAT, World Catalogue of Scientific Journals, Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Наукова періодика України; 0,80 друк. арк.)

12. Шеляженко Ю. Автономно-процесуальна модель права. *Філософія права і загальна теорія права*. 2019. № 1. С. 91-111. (Index Copernicus International, Bielefeld Academic Search Engine, Google Scholar, Worldcat; 1,58 друк. арк.)

Статті у періодичних наукових виданнях інших держав, які входять до ОЕСР в якості члена або учасника робочих органів:

1. Sheliashenko Y. Computer Modeling of Personal Autonomy and Legal Equilibrium. *Cybernetics and Algorithms in Intelligent Systems*. 2019. № 765. Pp. 74-81. (**індексується SCOPUS**, DBLP, INSPEC, WTI Frankfurt eG, zbMATH, Japanese Science and Technology Agency, Google Scholar; 0,39 друк. арк.)

2. Sheliashenko, Y. Artificial Personal Autonomy and Concept of Robot Rights. *European Journal of Law and Political Sciences*. 2017. № 1. Pp. 17-21. (Google Scholar, Crossref, Scilit; 0,46 друк. арк.)

3. Sheliashenko Y. Academic autonomy and perspectives of interdisciplinary research: mathematical analysis of law. *Scientific Papers of the Witelon State University of Applied Sciences in Legnica*. 2019. № 32(3). С. 155-162. (Index Copernicus International, Google Scholar; 0,65 друк. арк.)

4. Sheliashenko Y. Against the Odds: Protection of Economic, Social, and Cultural Rights by the Constitutional Court of Ukraine. *Constitutional Review*. 2020.

№ 1(6). С. 67-109. (Heinonline, DOAJ, EBSCO, Google Scholar, Dimensions; 2,10 друк. арк.)

5. Шеляженко Ю.В. Хищническая наукометрия как вызов академической автономии научных изданий: стратегии правовой защиты деловой репутации. *Universum: Экономика и юриспруденция*. 2017. № 11(44). С. 22-26. (Ulrich's Periodicals Directory, Index Copernicus International, GoogleScholar; 0,53 друк. арк.)

Тези доповідей у збірниках матеріалів конференцій:

1. Шеляженко Ю. В. Публічний простір як місце свободи правовідносин і його автономне регулювання. *Матеріали науково-практичної конференції "Публічний простір як об'єкт правового регулювання" 30 вересня 2016 року*. Київ: Академія адвокатури України, 2016. С. 171-176. (0,38 друк. арк.)

2. Шеляженко Ю. В. Автономія суб'єктів податкового права. *Формування стратегії соціально-економічного розвитку підприємницьких структур в Україні : Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції (23-25 листопада 2016 р., м. Львів) / Упоряд. А. М. Штангрет; редкол. : З. Б. Живко, А. Н. Колосов, О. І. Копилюк, М. І. Копитко та ін. Львів: Укр. акад. друкарства, 2016. С. 172-175. (0,21 друк. арк.)*

3. Шеляженко Ю. В. Принцип особистої автономії у кримінальному праві та у практиці Європейського Суду з прав людини. *Актуальні питання реформування правової системи: зб. матеріалів XIII Міжнар. наук.-практ. конф. Луцьк, 24-25 червня 2016 р. / Уклад. Л. М. Джурак. Луцьк: Вежа-друк, 2016. С. 75-78. (0,38 друк. арк.)*

4. Шеляженко Ю. В. Автономія суб'єктів трудового права у контексті практики Європейського Суду з прав людини та проекту Трудового кодексу України. *Проблеми забезпечення прав і свобод людини, їх захисту в країнах Європи: зб. матеріалів III Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Луцьк, 9 груд. 2016 р.). / Уклад. Л. М. Джурак. Луцьк: Вежа-Друк, 2016. С. 105-108. (0,33 друк. арк.)*

5. Шеляженко Ю. В., Француз-Яковець Т. А. Філософія права Саїда Нурсі та Памфіла Юркевича: порівняння християнської і мусульманської доктрини особистої автономії. *Наука і молодь в XXI сторіччі : збірник тез доповідей II*

Міжнародної молодіжної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 1–2 грудня 2016 року) : в 3 ч. Ч. 2. Полтава: ПУЕТ, 2016. С. 269-273. (0,26 друк. арк.)

6. Шеляженко Ю. В. Повага до особистої автономії як передумова запобігання дискримінації. *Модернізація правових інститутів: вимоги часу: збірник матеріалів Міжнародної юридичної науково-практичної конференції «Актуальна юриспруденція» (м. Київ, 8 грудня 2016 року). С. 32-38. (0,52 друк. арк.)*

7. Шеляженко Ю. В. Автономія суб'єктів муніципально-правових відносин. *Становлення та розвиток місцевого самоврядування в Україні : збірник тез V Всеукраїнської заочної науково-практичної конференції (м. Хмельницький, 7 грудня 2016 року). Хмельницький: Хмельницький університет управління та права, 2016. С. 101-104. (0,32 друк. арк.)*

8. Шеляженко Ю. В. Форми особистої автономії у публічно-правовій комунікації. *Україна XXI століття: тенденції та перспективи розвитку: матеріали XVII Всеукраїнської науково-практичної конференції. Київ: Видавництво Європейського університету, 2016. С. 89-92. (0,28 друк. арк.)*

9. Sheliashenko Y. Stages of evolution of entity's personal autonomy on the model of Non-Governmental Civic Organization "Autonomous Advocacy". *Українські перспективи у світовому розвитку : матеріали Науково-практичної конференції (Київ, 4 листопада 2016 року). Київ: Університет економіки та права «КРОК», 2016. С. 126-128. (0,20 друк. арк.)*

10. Шеляженко Ю. В. Эволюция автономии субъекта права на примере Общественной организации "Автономная Адвокатура". *Наука вчера, сегодня, завтра: сборник статей по материалам XLIII международной научно-практической конференции. Новосибирск, 2017. С. 140-146. (0,30 друк. арк.)*

11. Шеляженко Ю.В. Правовое значение показателя личной автономии в рейтингах развития наций. *Цели мировой науки – 2017: материалы III Международной научно-практической конференции. Дубай, 2017. С. 38-41. (0,17 друк. арк.)*

12. Шеляженко Ю.В. Юридична техніка розвитку особистої автономії людини та концепція прав роботів. *Справедливість у юриспруденції: теорія та практика: збірник матеріалів Міжнародної юридичної науково-практичної конференції «Актуальна юриспруденція» (м. Київ, 23 лютого 2017 року)*. Київ, 2017. С. 28-36. (0,42 друк. арк.)

13. Шеляженко Ю. Автономія приватних осіб, зокрема, приватних детективів та журналістів-розслідувачів у праві збирати інформацію. *Теоретико-правові засади становлення, розвитку та діяльності інституту приватних детективів: вітчизняна та зарубіжна практика: тези Міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 2 березня 2017 року)*. Київ: Вищий навчальний заклад "Університет економіки та права "КРОК", 2017. С. 198-205. (0,41 друк. арк.)

14. Шеляженко Ю. Особиста автономія у праві легального примусу. *Інновації, тенденції та проблеми сучасного права: матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції*. Тернопіль, 2017. С. 15-17. (0,10 друк. арк.)

15. Шеляженко Ю. В. Національно-прагматичний ідеал особистої автономії у сучасній доктрині міжнародного права. *Україна і світ: теоретичні та практичні аспекти діяльності у сфері міжнародних відносин : Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 19-20 квітня 2017 року*. Київський Національний Університет культури і мистецтв, 2017. С. 422-427. (0,41 друк. арк.)

16. Шеляженко Ю. В. Особиста автономія суб'єкта права: підхід до математичного моделювання. *Інформаційні технології в соціокультурній сфері, освіті та економіці: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції студентів і молодих учених*. Видавничий центр КНУКіМ, 2017. С. 142-143. (0,14 друк. арк.)

17. Шеляженко Ю. Особиста автономія в національно-культурних правах. *Актуальні питання державотворення в Україні: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (19 травня 2017 року) / Редкол.: д.ю.н. І. С.*

Гриценко (голова), к.ю.н. І. С. Сахарук (відп. ред.) та ін. В 2-х томах. Том 1. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2017. С. 112-113. (0,17 друк. арк.)

18. Шеляженко Ю. Правовий ідеал особистої автономії в історико-релігійному контексті. *Церква – наука – суспільство: питання взаємодії. Матеріали П'ятнадцятої Міжнародної наукової конференції (29 травня – 3 червня 2017 р.)*. Київ: Національний Києво-Печерський історико-культурний заповідник, 2017. С. 154-157. (0,36 друк. арк.)

19. Sheliashenko Y. Approach to Mathematical and Computer Modeling of Law Subject's Personal Autonomy. Sixteenth Economic and Legal Discussions: *Materials of International Scientific Conference (Legal Section)*. Lviv: Naukova Spilnota, 2017. P. 3-6. (0,16 друк. арк.)

20. Sheliashenko Y. Personal Autonomy in Legal Doctrines of Ayn Rand and Karl Marx. *Problems of Lawmaking in the Modern Reformation Processes: Proceedings of the Conference (Ternopil, 15 June 2017)*. Тернопіль, 2017. Pp. 3-4. (0,11 друк. арк.)

21. Шеляженко Ю. Академічна автономія наукового журналу. *Наукові тренди сучасності: матеріали науково-практичної конференції (Київ, 26 жовтня 2017 року)*. Київ: Вищий навчальний заклад «Університет економіки та права «КРОК», 2017. С. 283-285. (0,23 друк. арк.)

22. Шеляженко Ю. Мислені експерименти для виявлення особистої автономії у правовій свідомості. *Проблеми та перспективи формування правової культури в контексті сучасних соціально-економічних процесів : збірник тез доповідей учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Черкаси, 23-24 листопада 2017 року, Східноєвропейський університет економіки і менеджменту*. Черкаси, 2017. С. 19-21. (0,21 друк. арк.)

23. Шеляженко Ю. Проблеми забезпечення особистої автономії у праві на справедливий суд. *Актуальні питання реформування процесуального законодавства в Україні: збірник тез Всеукраїнської науково-практичної*

конференції (Київ, 1 грудня 2017 року). Київ: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2017. С. 43-45. (0,24 друк. арк.)

24. Шеляженко Ю. Проблеми економічної безпеки наукових досліджень. *Управління системою економічної безпеки: від теорії до практики. Тези доповідей та повідомлень учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції (1 червня 2018 р.)*. Упорядник І.О.Ревак. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2018. С. 191-194. (0,18 друк. арк.)

25. Шеляженко Ю. Необхідність економічного аналізу реформи правосуддя та новел процесуального права. *Актуальні проблеми судового права: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Харків, 23 квітня 2018 року, Національний юридичний університет ім. Ярослава Мудрого)*. Харків: Право, 2018. С. 170-171. (0,14 друк. арк.)

26. Sheliashenko Y. Two-Agent Model of Personal and Group Autonomy in Distributive Justice. *Сучасні проблеми математики та її застосування в природничих науках і інформаційних технологіях: матеріали міжнародної наукової конференції, присвяченої 50-річчю факультету математики та інформатики Чернівецького Національного Університету імені Юрія Федьковича*. Чернівці, 2018. С. 131. (0,05 друк. арк.)

27. Sheliashenko Y. Model of Personal Autonomy and Legal Equilibrium for Containment Theory in Criminology. *VI Всеукраїнська математична конференція імені Б.В. Василюшина "Нелінійні проблеми аналізу" (26-28 вересня 2018 року, Івано-Франківськ – Мукуличин): тези доповідей*. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2018. С. 85-86. (0,12 друк. арк.)

28. Шеляженко Ю.В. Участь студентів і аспірантів в управлінні університетом як гарантія академічної свободи. *Актуальні питання сучасної науки та практики: матеріали науково-практичної конференції (15 листопада 2018 року, м. Київ)*. Київ, 2018. С. 718-721. (0,26 друк. арк.)

29. Шеляженко Ю.В. Ігнорування особистої автономії у інформаційних відносинах як форма правового нігілізму. *ІТ право: проблеми та перспективи*

розвитку в Україні: збірник матеріалів III-ої Міжнародної науково-практичної конференції (Львів, 7 грудня 2018 р.). Львів: Растр-7, 2018. С. 149-156. (0,34 друк. арк.)

30. Sheliashenko Y. Legal Empowerment: Promoting Autonomy, Avoiding Institutional Inequality. *Booklet of International Conference "Redesigning Justice: Promoting Civil Rights, Trust and Fairness" (21-22 March 2018, Keble College, Oxford, UK). Howard League for Penal Reform.* P. 71. URL: <https://howardleague.org/wp-content/uploads/2018/04/Conference-booklet.pdf> (0,04 друк. арк.)

31. Шеляженко Ю. Визнання автономії об'єктів та суб'єктів права як методична передумова теоретико-правових досліджень. *Матеріали VIII-их наукових читань, присвячених пам'яті академіка В. В. Конєйчикова (Національна академія внутрішніх справ, 22.11.18).* Київ, 2018. (0,18 друк. арк.)

32. Шеляженко Ю. Ідея автономно-процесуальної моделі права. *Збірка тез конференції «Фундаментальні проблеми юриспруденції. Право: мінливий концепт у мінливому світі» (Харків, Національна академія правових наук України, 19-20 квітня 2019 р).* Харків, 2019. С. 70-72. (0,13 друк. арк.)

33. Sheliashenko Y. Informed autonomy: conceptualization of freedom in the digital age. *The Ends of Autonomy July colloquium – abstracts in programme order (Warwick University, Велика Британія, 7-9 липня 2020 р.).* Pp. 7-8. URL: <https://warwick.ac.uk/fac/arts/modernlanguages/research/french/currentprojects/beyondautonomy/warwick/abstracts.pdf> (0,05 друк. арк.)

34. Шеляженко Ю. Неправо як джерело права: від парадоксів до автономно-процесуальної моделі. *Фундаментальні проблеми юриспруденції II. Право і неправо: Тези доповідей Всеукраїнського круглого столу (18-19 вересня 2020 року) / уклад.: С. Максимов, Н. Сатохіна.* Харків: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Національна академія правових наук України, 2020. С. 111-115. (0,20 друк. арк.)

Усі наукові положення, висновки і рекомендації одержані автором особисто. У публікаціях, підготовлених в співавторстві, здобувачем зазначено авторський внесок. Результати дисертації опубліковано в повному обсязі.

ВВАЖАТИ, що дисертаційна робота Шеляженка Юрія Вадимовича «Правові основи особистої автономії приватних осіб та організацій: теоретичний аспект», яка подана на здобуття ступеня доктора філософії, за своїм науковим рівнем та практичною цінністю, змістом та оформленням повністю відповідає вимогам пп. 9, 10, 11 «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167, та відповідає напрямку наукового дослідження освітньо-наукової програми ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК» зі спеціальності 081 «Право».

РЕКОМЕНДУВАТИ:

Дисертаційна робота «Правові основи особистої автономії приватних осіб та організацій: теоретичний аспект», подана Шеляженком Юрієм Вадимовичем, може бути рекомендована до захисту на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право» галузі знань 08 «Право» у разовій спеціалізованій вченій раді.

Рецензенти:

д.ю.н., професор, професор кафедри теорії та історії держави і права ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК»

В. Б. Скоморовський

к.ю.н., доцент, доцент кафедри державно-правових дисциплін ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК»

Л. І. Баликіна-Галанець

Підписи: *В. Б. Скоморовський*, *Л. І. Баликіна-Галанець*
 Директор департаменту кадрів Вищого навчального закладу
 «Університет економіки та права «КРОК»

Олександр ПАЛАТНОК
 06 09 20 21 р.